

Mig og caminoen

Henrik Friediger har skrevet en stor bog om caminoen. Danske Santiagopilgrimme kan vi være stolte over, at vi nu på dansk har mindst 4 store bøger om pilgrimsvandring. Desuden kan vi glæde os over at Henrik er gået ind i redaktionen for pilgrimmen. Her er hvad Gitta Bechshøft har skrevet som anmeldelse af hans bog.

Af Gitta Bechshøft

Forlagets flaptekst:

Den ældgamle pilgrimsrute, caminoen, der går gennem Nordspanien fra Pyrenæerne til Santiago de Compostela, vandres hvert år af hundrede-tusinder.

MIG OG CAMINOEN er en personlig beretning fra en veteran, der har gået turen en gang årligt siden 1992. Han beretter om de strabadser, han (og alle andre) uvægerligt møder, de praktiske overvejelser, der følger, og de tanker, han i øvrigt gør sig undervejs på den ca. 800 kilometer lange vandretur, som han tilbagelægger på 4-5 uger.

Henrik Friediger er en skarp iagttager og en åbenhjertig og vedkommende fortæller. Bogen inspirerer, både som en indre og ydre rejsebeskrivelse, og den har bud til de mange, der allerede har vandret turen, såvel som til dem, der drømmer om eller planlægger at gøre det.

Gitta Bechshøfts anmeldelse:

Henrik Friediger er vist den dansker, der har levet og vandret sammenlagt længst på Camino de Santiago i Spanien!

I mange år har han, uanset sæson og vejrlig, gennem-trawlet den næsten 800 km. lange strækning fra Pyrenæerne til Santiago, og han bliver åbenbart aldrig træt af det, selvom han snart må kende hver sten på vejen og hvert træ og busk

hvor han kan søge ly når det regner i Galiciens fugtige skove eller når solen brænder ubarmhjertigt over den flade Meseta.

Henrik kender naturligvis også alle de billige restauranter og de små "vandhuller" langs ruten. Det er lige før han tildeler restauranterne og caféerne to, tre eller

hele fire “muslinge-skaller”, og hvis en ny pilgrim vil gøre sig selv en tjeneste, så kan han/hun tage bogen med som trøstende natte-lecture, hvis snorkekoncerten på herberget bliver alt for gennemtrængende. Men hvert ekstra stykke papir vejer, og man må nok alligevel lade bogen blive hjemme, selvom det næsten er synd, for den er fuld af gode råd og praktiske henvisninger til Caminoens mange listige krinkelkroge.

Bogen blander gedigen underholdning, hvor forfatteren serverer sine egne “Camino” historier og betragtninger om dette og hint, med et stærkt personligt budskab. Henrik Friediger er sig selv hele vejen igennem og skriver ærligt og ligefremt om sine tanker og oplevelser. Han erkender, at uanset hvor ofte han har gået på Caminoen, så bliver han nok aldrig træt af den, for vandringeren er frem for alt er en lære-vej. De største oplevelser er ikke nødvendigvis de mange smukke byer, pragtfulde naturscenerier og skønne solnedgange, ej heller sindets momentane ekstatiske løft. Nej, det største er at få lov til (at turde) at åbne sig for andre, at føle fællesskabet og indse at egen uforbedrelige mening om alt og alle ikke nødvendigvis er nogen nyttig baggage. Caminoens “mirakel” er, at man tør erkende sin lidenhed og blive en blandt mange - ikke en ENER blandt mange, men blot en lille vandringsmand med en rygsæk ladet med tro, håb og kærlighed og så en hel masse andet tungt oveni, som det er bedst at lægge fra sig, hvis man kan...

Henriks drille-djævel følger dog med

(siddende øverst på rygsækken?). Mange gange i dagens løb hvisker den lille djævel ind i Henriks øre, at han - altså ikke kan fordrage XXX... . Henrik kender kun alt for godt den indre stemme, der overdænger ham med værdiladede udtalelser, som han af og til skammer sig over at lægge øre til, men som han alligevel ikke kan blive fri for. Hvordan maner han ham i jorden for altid, tænker han irriteret. Er det mon det, den “gode kamp” handler om?

Engang imellem, mens jeg læser, hopper min egen lille drille-djævel op på min skulder og hvisker i mit øre, at nu er Henrik altså gået over stregen. Hans meninger og udtalelser om andre sætter ham selv i et mindre fordelagtigt lys, og det er da en skam, for nu synes jeg, hans læser, lige så godt om ham og hans historie. Men Henrik skriver jo netop ikke for at forfægte de helt rigtige meninger, og for at være perfekt og politisk korrekt, og alt det der... heldigvis. For hvad skulle han (og jeg) så bruge vandringeren til? Så kunne vi ligeså godt trekke i Himalaya eller tage på jeeptur tværs over Sahara-ørkenen. Caminoens særpræg er jo netop mødet med alle de andre, der går samme vej, uanset hvilke motiver ens lille mistroiske djævel så ellers tillægger de åh-så-frelste, de irriterende bedrevidende, dem der naivt søger mirakler og undergerninger, egoisterne med rundsave på albuerne, snyderne der ikke er “rigtige” pilgrimme, brokkerne og de langsomme snegle man altid skal vente på, de unge der larmer efter slukketid, og så naturligvis Caminoens sande terrorister, de gamle “ronkedorer” der ødelægger andres nattesøvn, fordi

de snorker som et eksprestog og ikke engang vil vedgå sig deres forbrydelse, når de burde være næstekærlige nok (iflg. Henriks djævel) til at flytte på privat pension eller holde sig til de små, forladte, ydmyge, mennesketomme herberger, hvor de ikke kan genere andre med deres larmende fravær ...

Mange tak, Henrik - jeg genkender dem alle, inklusive mig selv og mine fordomme, for har man en gang gået på Caminoen, har man mødt hele verden og sig selv i "lommeformat". Vig bag mig din Satans hund, mumler man besværgende og koncentrerer sig om det ophøjede mål og sin sjæls salighed, imens man diskret forsøger at lægge så stor afstand mellem sig selv og irritations-bærerne som muligt. Men uanset hvor pragtfuldt det er bare at vandre mutters alene og blive høj af at betragte Vorherres skaberværk, så dukker den lille djævel atter og atter op af rygsækkens dyb og bringer ens sjælefred i fare.

Oh Herlige Camino, og oh herlige pilgrim, der bare ikke kan lade være med at dele alt dette glade vanvid med os andre, ærligt, og uden at udstille sig selv eller sin bedreviden alt for meget. Ved jorden at blive det tjener os bedst og Henrik blander sine højstemte betragtninger med beskrivelsen af den næste omgang kolde øl og "pulpo" på en måde, så læseren er nær ved at få overbalance af de bratte skift mellem det sakrale og det profane... for det er jo også et af Caminoens sikre kendetegn: det ene øjeblik flyver man på ørnevinger og det næste ligger man

på maven i en vandpyt og basker med en forstuvet vinge eller det der er værre.

I gamle dage sagde man om en mand, at hvis han havde været på pilgrimsrejse en gang, så skulle man tro på alt, hvad han fortalte; men havde han været af sted to gange, da burde historien tages med et gran salt, og havde han været af sted for tredje gang, ja så skulle man ikke tro et eneste ord af hans beretning, for nu var han blevet professionel pilgrim og umiddelbarheden var for længst erstattet af røverhistorier, pral og opdigtede hændelser. Kære Sankt Jacob, bevar os for det gustne overlæg, beskyt vort indre barn, led os ikke ind i gentagelsens golde fristelse og tilgiv os vor selvtilfredshed og bedreviden, for på din vej tæller hvert enkelt menneske lige meget og den sten bygmestren vragede finder dine pilgrimme selv en dag på Caminoen, om de så skal gå 117 gange frem og tilbage...

Henrik Friediger har fundet sit sværd, og kæmper nu den gode kamp med pennen i hånden. Derfor har han også ret til at kalde sin bog MIG OG CAMINOEN (med tryk på mig) uden at læserens indre jantelov hvisker: han skal ikke tro han er noget...

ULTREIYA

forfatter: Henrik Friediger

Titel: MIG OG CAMINOEN

Borgens Forlag (www.borgen.dk)

ISBN: 87-21-02753-6

240 sider. Pris: 199 kr.

